

ლექსიკური გზით ემოციების კულტურული სპეციფიკა მრავალნაირად გამოიხატება: ამ ემოციების დეტალიზაცია, რომელიც სინონიმების სიმრავლეშია ასახული, ანდა დამატებითი ლექსიკური ერთეულების შემოყვანით; სხვადასხვა ენის ემოციური ლექსიკა განსხვავდება პოტენციური სემებისა და მათ მიერ გამოწვეული სიტყვახმარების ასპექტში. უცხოური ენის სწავლების პროცესში გასათვალისწინებელია სინონიმთა რიგის დეტალური ანალიზი, სიტყვახმარება და სიტყვის კომბინატორული თვისებები, ასევე კონოტაცია. ლიტ. 15.

ავტ.

1.6.2.1.9. ევიდენციალურ-ეპისტემიკური მწკრივების კვალიფიკაციის საკითხი მეგრულში. /მ. ლომია/. ენა და კულტურა. – 2020. – #23. – გვ. 51-57. – ქართ.; რეზ.: ქართ., ინგლ.

ნაშრომში განხილულია ეპისტემიკურ-ევიდენციალური შინაარსის მწკრივების კვალიფიკაციის საკითხი მეგრულში. უნდა აღინიშნოს, რომ ეს ზმნური ფორმები ქართულ საენათმეცნიერო ლიტერატურაში შენიშნული, გამოყოფილი და აღწერილი იყო ჯერ კიდევ გასული საუკუნის მიწურულიდან, თუმცა მათ სხვაგვარი კვალიფიკაცია ჰქონდათ. როცა ევიდენციალურ-ეპისტემიკური ფორმების ორგანულ (მორფოლოგიურ) წარმოებაზე საუბარი, იგულისხმება საუღლებელი ზმნითა (აწმყოს კავშირებითის ან პირობითი I-ის მწკრივებით) და დამხმარე საშუალებით (იწი/იწუაფუ „იქნება“, იწიდუ/იწუაფუდუ „იქნებოდა“) გადმოცემული რთული ფორმები. ამ ფორმათა გამოყოფის ისტორია თავიდან მჭიდროდ დაუკავშირდა მყოფადის წარმოებას და ორივე ტიპის ფორმებს ეწოდა: **მყოფადუსრული**: ჭარუნდას იწი/იწუაფუ „წერდეს იქნება“; ჭარუნდუკო იწიდუ/იწუაფუდუ „წერდეს იქნებოდა“. შემდგომ ეს და ამ ტიპის ფორმები გაიყო და ეწოდათ: **მყოფადუსრული**: ჭარუნდას იწი/იწუაფუ „წერდეს იქნება“ და **პირობითუსრული**: ჭარუნდუკო იწიდუ/იწუაფუდუ „წერდეს იქნებოდა“. მოგვიანებით, აწმყოს კავშირებითითა და დამხმარე საშუალებით ნაწარმოებ ფორმებს ეწოდა: აწმყო უსრულის კავშირებითი. აღსანიშნავია, რომ სხვადასხვა დროს ცალკეული ავტორების მიერ (ზ. ჭუმბურიძე, ი. ქობალავა, ქ. მარგიანი), გამოთქმული მოსაზრებების გათვალისწინებამ და ამ ფორმათა ევიდენციალური კუთხით შეფასებამ შესაძლებელი გახდა მათი ევიდენციალურ-ეპისტემიკურ მწკრივებად კვალიფიკაცია. კერძოდ, სათანადო მეთოდოლოგიური მიდგომით გამოიკვეთა, რომ: 1. მეგრულში დასტურდება ორი ევიდენციალურ-ეპისტემიკური მწკრივი: ევიდენციალურ-ეპისტემიკური აწმყო და ევიდენციალურ-ეპისტემიკური იმპერფექტი I. 2. ევიდენციალურ-ეპისტემიკური აწმყო გადმოიცემა აწმყოს კავშირებითის მწკრივისა და იწი/იწუაფუ „იქნება“ ნაწილაკის საშუალებით. 3. ევიდენციალურ-ეპისტემიკური იმპერფექტი I გადმოიცემა პირობითი I-ის მწკრივისა და იწიდუ/იწუაფუდუ „იქნებოდა“ ნაწილაკის საშუალებით. 4. ევიდენციალურ-ეპისტემიკურ მწკრივთა რთული ფორმები გამოხატავენ საექვო-სავარაუდო მოქმედებას აწმყოსა და წარსულში და ამით უპირისპირდებიან ნეიტრალური აწმყოსა და უწყვეტლის მწკრივებით გადმოცემულ მოქმედებას. 5. მეგრულში დადასტურებული ევიდენციალურ-ეპისტემიკურ მწკრივთა რთული ფორმები ქართულად გადმოიცემა აწმყოს ან უწყვეტლის ზმნური ფორმებითა და „აღბათ“ ნაწილაკით. 6. მიუხედავად იმისა, რომ ევიდენციალურ-ეპისტემიკური მწკრივები ორი ნაწილისგან შედგება და რთული სტრუქტურისაა, აზრობრივად ერთიანია და მათი ადგილი მწკრივთა სისტემაშია. ლიტ. 8.

ავტ.

1.6.2.1.10. ოდნაობითობის სემანტიკის გამოხატვისათვის ქართულში. /თ. მამარდაშვილი/. ენა და კულტურა. – 2020. – #23. – გვ. 58-63. – ქართ.; რეზ.: ქართ., ინგლ.

ხარისხის ფორმა საგანთა გარკვეული ნიშნისა თუ თვისების ურთიერთდაპირისპირების, ურთიერთმიმართებისა და შედარების საფუძველზე მიიღება და საგნის ნიშანზევე მიუთითებს. ხარისხის შესახებ ჩვეულებრივ ვმსჯელობთ ზედსართავ სახელებთან მიმართებაში, რამეთუ იგი უშუალოდ გამოხატავს ისეთ ნიშან-თვისებას, რომელიც შეიძლება იყოს მეტი ან ნაკლები ოდენობის, სხვადასხვა ხარისხის და ხარისხის წარმოების უნარი ძირითადად აქვს ვითარებით